

Kristet Sällskapande

© Stefan Forsbäck 2007

DEL 5 – Att växa tillsammans och lära känna varandra på djupet

Under de senaste månaderna hade känslan av osäkerhet och tvekan vuxit. Att sällskapa var både intressantare och mer utmanande än jag trott. Under vägen hade vi fällt både glädjetårar och tårar av smärta. Vi hade haft roligt, men också verkligen tagit tid att lära känna varandra. Vi hade också gått vilse och sett Gud leda oss tillbaka in på en trygg väg. Gud hade lärt oss så mycket under ett år och tre månader. Ändå var något fel. Det som i känslornas brus hade varit ett klart och tydligt hopp om att det skulle bli "vi" en dag, hade utbytt mot en kompakt dimma som gjorde det svårt att se vartåt vår relation skulle fortsätta. Men ju mer vi bad och funderade över det, desto mer kändes det som att det inte var meningen att vi skulle fortsätta tillsammans. Vi beslöt att ta en paus, och inom några veckor visste vi att vi skulle gå skilda vägar.

"Misslyckande", tänkte jag då. Men jag förstår nu, fem år senare, att vi inte alls misslyckades, utan lyckades. Vi lyckades inte i allting medan vi sällskapade. Många smärtsamma erfarenheter tog tid att bearbeta efteråt. Men vi vågade ta steget in i en relation och lära känna varandra. Vi lyckades gå djupare än känslor och lärde oss mycket om vad sant sällskapande, med Gud och varandra i fokus, verkligen handlar om. Och vi lyckades ta reda på om vi är menade för varandra eller inte!

Det är egentligen det sällskapande handlar om, att gå djupare i vänskap och lära känna varandra så pass bra att man kan svara på frågan: "Skall vi gifta oss och leva tillsammans resten av livet?"

När jag tittar tillbaka på när jag började sällskapa för mer än sex år sedan inser jag att jag egentligen nästan inte visste någonting om det. Det var som att hoppa ut ur det trygga fågelboet och försöka lära sig att använda sina vingar medan man faller som en sten och ser den hårda och kalla jordytan närma sig. I den situationen grips man snabbt av en mild panik och den krampaktiga pressen att få igång flaxomaterna blir påtaglig. "Hur spänner jag ut vingarna? Varför känns de kraftlösa? I vilken vinkel ska jag ha dem?" Man hinner inte fundera så mycket innan det redan börjar prassla i snåren. *SMACK* Plötsligt har en hjälplös liten fågel förenats med jordmånen lika fullständigt som en buddist hoppas bli ett med Nirvana. Dessutom hinner man inte njuta av utsikterna på vägen. Jag hade behövt och skulle verkligen ha uppskattat några flyglektioner när det gäller sällskapande innan jag hoppade ut ur boet.

Det är kanske den största orsaken till att jag skriver. Jag hoppas att du skall ha lite mera vägkost än vad jag hade, när du ger dig in i den viktigaste relationen till en annan människa. Jag tror att många kan lära sig av de erfarenheter och lektioner Gud gav mig medan jag sällskapade. Ditt hopp ut ur boet behöver inte

bli en paniklektion som slutar med en hård stöt, utan kan bli en avslappnad, lärorik, trygg och rolig flygtur där du hinner njuta av utsikterna. Det finns rätt mycket man kan tänka på redan i förväg för att på ett sunt sätt bygga relationen till den man älskar så att alla förutsättningar för att lyckas finns, och så att inte djupa sår och smärta uppstår om man märker att man inte skall fortsätta tillsammans.

Från vänskap till en relation med ett tydligt mål

Jag tror att sällskapande måste bygga på en grund av vänskap som redan finns. Det är mycket ovist att bli tillsammans med någon som man nyligen träffat eller bara känner ytligt. Ta tillräckligt med tid att lära känna varandra enbart som vänner innan ni bestämmer er för att bli tillsammans. Man kan se en hel del av en människas personlighet och hur hon fungerar utan att börja sällskapa. Om du tycker det är svårt eller obekvämt att lära känna någon eller träffas som vänner så kan en bra lösning vara att ordna saker tillsammans med flera vänner och umgås alla tillsammans. Det är absolut inget att skämmas för att man lär känna nya vänner av motsatta könet och att man t.o.m. är intresserad av dem! Det är bara naturligt. Men här behöver man ha både tålamod, vishet och mod, så att man varken springer för snabbt eller stannar av rädsla.

När de saker vi diskuterat i de tidigare undervisningarna känns något så när under kontroll och du tagit tid att lära känna målet för dina känslor och fått känslorna besvarade, är det dags att ta ett modigt steg in i sällskapandet. Gör inte beslutet för andligt. Du behöver inte veta att personen är den du skall gifta dig med innan du börjar sällskapa. Människor som bett och försökt höra Gud berätta om det är "den rätta" innan de blivit tillsammans, har lätt blivit förtvivlade eller osäkra. Det är helt enkelt för att det inte är Gud som skall välja vem vi delar liv med, utan vi själva. Gud vägleder och hjälper oss att göra visa beslut, men han har gett oss frihet att välja.

Det som jag däremot tror att du skall ha är frid. Du skall aldrig behöva känna oro eller rädsla när du börjar sällskapa. Visst kommer känslorna att dansa hiphop och magen vändas in och ut. Men trots att du inte vet allt om den andra och kanske har frågor som väntar på svar skall du känna ett lugn och ha förtröstan att det är rätt steg just nu.

Dessutom behöver ni tillsammans ha inställningen att er relation har ett tydligt mål. Sällskapande får inte bli lättsint "prövande" av hur man passar ihop med den ena och den andra personen. Sådana kortvariga relationer bygger ofta mera på en otålig längtan efter bekräftelse, närhet eller tillfredsställelse än på ett moget sökande efter livspartner. Det skadar mer än bygger upp. Det finns ett visst allvar, eftersom det handlar om den viktigaste relationen i livet. Målet är att ta reda på om ni skall gifta er och dela resten av livet med varandra. Sällskapande är bara ett spännande mellanskede på vägen mot något ännu bättre. Därför behöver vi ha med oss rätt fråga att besvara under vägen.

Bestäm er för att ni nu är tillsammans. Det kan låta barnsligt, men sanningen är att man allt oftare möter människor som inte kan säga exakt vad situationen i deras relation är. Låt aldrig relationen bli odefinierbar, så att ni inte vet exakt var ni har varandra. Ni skall inte behöva fundera för att kunna säga om ni är vänner, om ni är intresserade av varandra men inte ännu börjat sällskapa, eller om ni redan är tillsammans. Förhållanden som växlar mycket mellan att vara tillsammans, ha paus och att det är slut, är en allvarlig varningssignal. Ni skall inte heller hålla varandra väntande för länge. Om den ena p.g.a. osäkerhet ständigt behöver mera tid att fundera och överväga om man skall börja sällskapa eller inte, blir tiden snabbt lång och tung för den andra. Det är inte heller rättvist mot den andra att be personen vänta under lång tid och hålla honom eller henne upptagen. I den situationen kan man mycket väl ”släppa varandra fria” och låta alla funderingar vila. Om det är meningen att det blir något, så är kärleken och Gud stark nog att föra er samman igen. Ordspråksboken talar mycket bra om väntan i kapitel 13 och vers 12:

”Förlängd väntan tär på hjärtat, uppfylld önskan är ett livets träd.”

Låt alltså inte er relation bli otydlig. Det blir inte bara mycket jobbigt, utan ger också en osäkerhet med tankar på det nuvarande förhållandet och andra relationer inför framtiden.

Bevara ditt hjärta – därifrån utgår livet

Att börja sällskapa är lite som att stå och vänta utanför porten till ett enormt nöjesfält som du aldrig tidigare besökt. Man räknar minuterna och kan nästan inte bärga sig när man vet att dörrarna vilken stund som helst kommer att öppnas. Du försöker att inte visa det utåt, men du kan inte göra något åt att du ständigt ler. När de äntligen öppnas vill man rusa in och genast uppleva allting. Det finns så mycket att se och pröva på, så många nya erfarenheter att hämta.

När ni precis har bestämt er för att bli tillsammans öppnas en ny värld av saker att lära sig och uppleva. Därför är något av det viktigaste att tänka på i början av ett förhållande att ta tillräckligt med tid på sig. Ha inte bråttom. Du har en säsongsbiljett och inte en dagsbiljett. Du behöver inte uppleva allt på en gång. Då kommer du att gå miste om hälften och göra ett slarvigt arbete i ett av de viktigaste skedena i er relation. Ett dåligt gjort jobb hamnar man oftast göra om på nytt, och då är det dubbelt så tungt. Bestäm er för att ta det lugnt och ha tålmod. Lyssna på Kung Salomos visa ord i Ordspråksboken 16 vers 32:

”Bättre en tålmodig man än en hjälte, bättre styra sitt sinne än inta en stad.”

Tålmod är ett nyckelord. Känslorna är starka i början av förhållandet. Det kan kännas som att man kan ge sig helt åt en annan människa ganska fort. Men

många går mycket ovist fram när det från början delar allting med den andra både själsligt och fysiskt. Kom ihåg att det handlar om ditt hjärta och vem du ger det åt. Du vill inte ge bort ditt hjärta för att sedan få det tillbaka i små bitar. Av samma orsak som jag inte överlåter all min egendom till att förvaltas av en främling, så sätter jag inte hela mitt hjärta i händerna på en person som jag inte lärt känna mycket väl och där ett djupt förtroende inte fått växa fram under en längre tid. Ditt hjärta är mycket ömtåligt. Du behöver bära det omsorgsfullt och dela med dig av det på ett vist sätt. Ordspråksboken 4:23 ger ett vist råd:

”Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty från det utgår livet.”

Intimitet och fysisk närhet kan lätt få allt för stort utrymme i början av en relation. Själsligen kan man också dela med sig av sina djupaste hemligheter i ett för tidigt skede. Dessa olika kärleksuttryck är som outtalade löften som lovar kärlek. Samtidigt är de som en gåva där man ger en allt större del av sitt hjärta ju djupare relationen blir. Därför blir risken större att man blir djupt sårad ju mera man ger bort, ifall relationen tar slut. Målet är ta reda på om man skall gifta sig med varandra, men samtidigt vet man ännu inte om man skall dela liv med varandra. Så länge en gemensam framtid inte är säker behöver vi beskydda varandras hjärtan. När man sällskapar är man inte bundna för livet, men förbundna till trogenhet i relationen, till respekt och omtanke.

Därför behöver båda parterna i förhållandet ha som gemensamt mål att *bevara sitt eget hjärta och beskydda den andras hjärta, samtidigt som man växer närmare varandra hela tiden*. När man känner att relationen håller rätt takt och man växer på alla områden blir sällskapande en skön resa tillsammans. Den här balansen mellan att bevara hjärtat och växa tillsammans är mycket viktig.

Håll balansen

Har du provat sitta en längre tid på en pall eller stol som lutar? I början går det bra, men ju längre du sitter desto mer ansträngande är det. Om något av pallens ben trillar av helt och hållet blir det ytterst obekvämt, och till slut tappar man balansen. Du kan se relationen till den du älskar som en trebent pall. Den är mycket stabil och skön så länge ytan är jämn att sitta på. Men om något ben är för kort eller helt saknas fungerar den inte längre. I relationen kan man se pallens ben som tre olika områden som behöver växa tillsammans i jämn takt. Jag kallar dessa områden ”Fördjupad vänskap”, ”Gemenskap och Engagemang” och ”Närhet”. Kärleken sitter på pallen. Om de tre benen inte växer jämnt glider kärleken av. Vi kan göra en lite närmare granskning av de tre benen.

Fördjupad vänskap

Sällskapande handlar framför allt om att lära känna den andra personen ännu djupare och växa tillsammans som vänner. Ta mycket tid att bara umgås och göra saker tillsammans. Det behöver inte handla så mycket om romantiska

träffar i början, utan mera om att hitta på vardagsaktiviteter där ni ser mera av vem den andra är som person och hur den fungerar i vardagen. Var kreativa och gör saker ni tycker om. Ni behöver prata mycket och framför allt lyssna för att lära känna varandra! Odlå från början en öppen, äkta och ärlig kommunikation där ni inte behöver gömma något för den andra. Men dela inte med dig av dina djupaste hemligheter genast. Om du från början berättar de svåraste och intimaste sakerna ur ditt liv sätter du också en stor bit av ditt hjärta i den andras hand.

Gemenskap och Engagemang

Med gemenskap syftar jag i det här fallet på den andliga sidan av en relation. Eftersom tron på Jesus är det viktigaste i våra liv, behöver det få mycket utrymme också i förhållandet till den vi vill dela liv med. Jag vill uppmuntra er som kristna att från början i er relation sätta stor vikt på att hjälpa varandra närmare Jesus. Låt Honom vara i centrum av relationen. Uppmuntra varandra att ta nya steg i tron, hjälp varandra att formas av Jesus och att hitta en djupare gudsrelation. Ni vill ju bygga ett gemensamt liv för att Han skall få ära. Ta som vana att be tillsammans regelbundet. Läs också bibeln och diskutera det ni läser. Gör gemensamma upptäckter på kristna konferenser och samla erfarenheter i tjänst för Gud på läger eller på teamresor. När man tjänar Gud tillsammans med en större grupp människor ser man oftast många nya sidor av en person. Judas brev 1:20 säger:

”Men ni, mina älskade, skall uppbygga varandra på er allra heligaste tro. Be i den helige Ande.”

Sedan handlar relationen om engagemang som hör ihop med gemenskap. Det betyder att man engagerar sig i den andras liv genom att ge av sin tid, sin uppmärksamhet, sin kraft och sin kärlek. Kärleken är inte tagande, utan givande. Därför tror jag att sällskapande till stor del handlar om att betjäna och hjälpa varandra. Du visar att du genom dina handlingar och ditt liv vill bära upp den andras liv. Galaterbrevet 6:2 uttrycker det med följande ord:

”Bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag.”

I ett förhållande är man beredd att göra uppoffringar och sätta den andra först. Småningom, men inte allt för tidigt, engagerar man sig också djupare i varandras drömmar, kallelse och livsmål. Man behöver kolla att ens liv har någotsånär samma inriktning.

För starkt engagemang i början av relationen kan också vara skrämmande. Det var närmast sorgligt att se den unga mannen på Skansen i Sverige fria till sin flickvän på direktsändning inför miljontals tv-tittare. Relationen hade tydligen inte byggt ett så starkt vänskapsförtroende som hans handling behövde. Kanske var intimitet och känslor allt för centrala medan andra bitar glömdes. Hon svarade nej på hans kärleksförklaring. Ord som ”du betyder allt för mig” och ”jag kan inte leva

utan dig” är mycket starka och borde inte användas utan vis eftertanke. De kan snarare få motsatt effekt och skrämma den andra om det känns som att man inte alls kommit till den grad av överlåtelse och förtroende för varandra. På samma sätt kan handlingar signalera starkare engagemang än den nivå relationen är på. En sådan handling kan t.ex. vara att köpa något mycket dyrt åt den andra efter att man just blivit tillsammans. Kom ihåg att hela ditt liv inte skall hänga på den andra personen. Det blir ett osunt beroende och du utsätter dig för enorm sårbarhet. Det kan också vara att du lovar mera än du kan stå för senare. Låt kärleken växa sig stark sakta men säkert.

Jag minns hur jag bara några dagar efter att jag hade börjat sällskapa, första och enda gången hittills, sa åt min flickvän, ”Jag har inte ännu sagt åt dig att jag älskar dig... Jag älskar dig.” Hon hade tidigare erfarenheter av förhållanden, vilket jag inte hade, och frågade mig därför, ”Kan du säga det redan?”. Det var mycket vist och eftertänksamt av henne. Hon förstod att det är en sak att gilla någon mycket, och en annan sak att vara beredd att lägga ner sitt liv för den andra och vilja dela resten av livet tillsammans. Det är vad det betyder att älska. Hon förklarade sedan att hon tyckte det var fint att jag kunde säga det, men att hon ville vänta tills hon upplevde att hon kunde säga det av hela hjärtat och verkligen mena det. Orden ”jag älskar dig” bär också på ett löfte, som oftast väcker starka känslor och framtidsförhoppningar. Winkie Pratney, en sann gudsmän och känd predikant, sade något radikalt som kan verka överdrivet, men är tänkvärdt: ”Säg inte ’Jag älskar dig’ åt någon om du inte i följande andetag kan säga ’Vill du gifta dig med mig?’”

Närhet

Först när vänskapen fördjupas, och gemenskapen och engagemanget växer kommer närhet och intimitet in i bilden. Det här skall försiktigt få växa fram inom givna och trygga ramar. Målet med ert gemensamma liv skall vara att alltid leva rent inför Gud och ära honom genom era handlingar. I första Petrusbrevet 1:15-16 står det:

”Nej, liksom han som har kallat er är helig, skall ni föra ett alltigenom helgat liv. Det står skrivet: Ni skall vara heliga, ty jag är helig.”

Sex är till för äktenskapet och all sådan närhet som uppväcker lusta och begär skall sparas till den dagen ni lovat varandra trohet för resten av livet. (Mera om detta i del 6.) Men en sund relation växer också i ömhetsbevis. Att hålla varandra i händerna eller en kram berättar för den andra att han eller hon är omtyckt. Om man helt glömmer bort att visa ömhet kan relationen också stagnera och en osäkerhet över den andras kärlek kan växa fram. Ofta, men inte alltid, är behovet av närhet större hos tjejer. Man behöver söka en sund balans och ett tryggt tempo på det här området. Ändå är problemet oftast inte att man glömmer visa närhet.

Jag tror det är mycket vist att från början komma överens om de gränser man vill hållas inom. Fysisk närhet har en stark kraft att ta över kontrollen om man släpper den lös. När jag sällskapade kom kyssar in i bilden allt för tidigt. Kramande var inte längre bara ömhetsbevis utan fick stort fokus och blev ett begär. Det gjorde ont att på efterhand konstatera att man gett bort mera av sig själv i närhet än man borde ha gjort. Ett djupare band skapas genom intimitet, och när relationen tar slut klipps bandet plötsligt av. Jag är inte säker på om jag i dagens läge överhuvudtaget skulle ha kyssar med i sällskapet t.ex. innan vi förlovat oss. Men gränserna behöver varje par tala igenom och göra upp för sig. De är till för att betjäna relationens bästa, inte för att bli en börda. Minns att man är mera än vänner, men mindre än älskare. Andra viktigare områden som borde växa i relationen får snabbt en statistroll om intimiteten får uppta hela scenen. Det finns en sorg i att unga par kan umgås många gånger och länge, utan att på riktigt gå djupare i att lära känna varandra. Känslorna och intimiteten får all uppmärksamhet.

Dessa tre ben behöver finnas i ett sunt förhållande. De behöver växa jämsides och balanseras så att kärleken trivs i förhållandet och når högre och högre. Då bevaras relationen frisk och välmående.